

تحلیل رابطه توسعه اخلاق معلمان ورزش مدارس بر ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان

 دکتر علی کریمی^{*}، دکتر احمدیه صادقی^۱، دکتر یگانه غبی^۲، دکتر حسن علیجانی^۳

۱. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، ایران.

۲. گروه مدیریت ورزشی، اداره کل ورزش و جوانان استان ایلام، ایران.

۳. گروه مدیریت ورزشی، دبیر آموزش و پرورش استان کرمانشاه، ایران.

۴. گروه مدیریت ورزشی، دبیر آموزش و پرورش استان لرستان، ایران.

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۲۷، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۲/۳۰)

چکیده

زمینه: اشاعه ارزش‌های اخلاقی در دنیای امروز، امری ضروری است. ورزش در ابعاد قهرمانی، همگانی، پرورشی و حرفة‌ای به رویکرد جدیدی نیاز دارد تا براساس آن زمینه توسعه اخلاقی و رفتارهای ورزشی فراهم آید. روح معنوی و اخلاقی ورزشی می‌تواند در ورزش دانش آموزی تجلی یابد و به عنوان نماد اخلاقی ورزشی در جامعه محسوب شود. هدف از پژوهش حاضر، تحلیل رابطه توسعه اخلاق معلمان ورزش مدارس بر ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان (ارائه مدل) می‌باشد.

روش: روش پژوهش توصیفی- همبستگی و به لحاظ هدف کاربردی بوده است. جامعه آماری پژوهش شامل ۱۰۵۹ نفر از معلمان تربیت بدندی و ورزش استان کرمانشاه بودند که با استفاده از روش تصادفی و بر اساس جدول مورگان، ۲۸۵ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار پژوهش استفاده از پرسشنامه استاندارد بود. برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار آماری ایموس، مدل معادلات ساختاری و روش تحلیل عاملی تاییدی استفاده شده است.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که عوامل فردی- رفتاری بر توسعه ارزش‌های اخلاقی معلمان ورزش با ضریب تأثیر ۴۵/۰، عوامل زمینه ای بر توسعه ارزش‌های اخلاقی معلمان ورزش با ضریب تأثیر ۶۲/۰، عوامل سازمانی بر توسعه ارزش‌های اخلاقی معلمان ورزش با ضریب تأثیر ۳۴/۰ و عوامل فرا سازمانی بر توسعه ارزش‌های اخلاقی معلمان ورزش با ضریب تأثیر ۲۷/۰ تأثیر معنا دار داشته است.

نتیجه گیری: با توجه به تأثیری که توسعه اخلاق معلمان ورزش بر ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان دارد، می‌توان این ارزش‌ها را از طریق مکانیزم‌های آموزشی، پژوهشی، ورزشی و مدیریتی در مدارس کشور توسعه داد و منتظر نتایج مطلوب در جهت رشد ارزش‌ها و اخلاقیات در ورزش مدارس بود.

کلیدواژه‌گان: توسعه اخلاق، معلمان ورزش، ارزش‌های اخلاقی، دانش آموزان

سرآغاز

صیانت و پاسداری از نوامیس و ارزش‌های ملی و قومی در برابر بیگانگان، بدنی نیرومند و قوی را ایجاب می‌کرد و این مسئله بدون درک مسئولیت اخلاقی در قبال دفاع از اعتقادها و اصول اخلاقی عملی نبود. ایرانیان باستان ضعف و زیونی را مذموم می‌شمردند. قدرت و توانمندی بی بهره از خصایل معنوی و ارزش‌های اخلاقی را نکوهش می‌کردند. شاهنامه فردوسی مجموعه‌ای غنی از عیار پیشگی و جوانمردی و پهلوان منشی دلیر مردان ایرانی است، ولی توسعه رشته‌های متعدد ورزش، به ویژه ورود رشته‌های ورزشی از کشورهای دیگر با فرهنگ‌های خاص خود، برخی با ارزش‌های فرهنگی ما سازگار

در دنیای کنونی، ورزش به عنوان فرایندی آموزشی- تربیتی در نظر گرفته می‌شود که نقش مؤثری در رشد و تعالی افراد دارد (۱). ورزش^۱ قابلیت این را دارد که در بیشتر مقوله‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اجتماعی ایفای نقش کند و به راستی در جهان امروز کمتر پدیده ای را می‌توان یافت که از چنین ویژگی و قابلیتی برخوردار باشد (۲). پیشینه ورزش کشور همواره با خصایل پهلوانی و مسئولیت پذیری همراه و همزاد بوده است. بررسی ادبیات غنی ایرانی و اسلامی نشان می‌دهد که تربیت تن و روان در ایران باستان با مسئولیت اخلاقی و همراه با فضایل اخلاقی بوده است.

از زمینه های ویژه ای که اهمیت و ارزش اخلاق نمود خاصی پیدا می کند ورزش است. به طور سنتی ورزش منادی رشد و تکامل منش بوده و از همین رو ذاتاً با اخلاق عجین شده است (۹).

یکی از مباحث اساسی و مهم در اخلاق کاربردی، آشنایی با ارزش‌های اخلاقی^۵ از قبیل مفاهیم درستکاری و صداقت در انجام وظایف و مسئولیت‌ها در زندگی فردی و اجتماعی است (۱۰). به طور کلی اهمیت مفهوم ارزش‌های اخلاقی را از توجه به این نکته می‌توان دریافت که نظریه‌های اخلاقی در واقع در صدد ارائه معیارها و ملاک‌هایی برای ارزش‌گذاری رفتارهای انسانند و مکاتب گوناگون اخلاقی از این رهگذر شکل یافته‌اند. ارزش‌های اخلاقی به این نکته تاکید می‌کند که چگونه باید زندگی کرد تا در مقابل دیگران درست عمل کنیم و در عین خوبی خویش، خیر دیگران را هم در نظر بگیریم. با توجه به کاربرد واژه «خیر»، ارزش‌های اخلاقی از بطن مفاهیم مهم عدالت و درستی، و به بیان دیگر از متن رفتار عادلانه و احترام آمیزی که برای دیگران قالئیم ایجاد می‌شود. ارزش‌ها و شاخص اخلاقی همان پایه‌ها و زمینه سازهایی هستند که بر اساس آن اخلاق در ورزش حاکم می‌شود (۱۱).

اشاعه ارزش‌های اخلاق اسلامی - ورزشی در دنیای امروز، امری ضروری است. ورزش در ابعاد قهرمانی به اخلاقیات جدید نیز نیاز دارد، تا بر اساس آن زمینه سنجش و ارزیابی رفتارهای ورزشی فراهم آید. متعهد بودن به اصول ورزشکاری، یا به عبارتی پهلوانی و دلاوری، در تربیت بدنی و ورزش جهان، موضوعی پذیرفته شده است (۱۲).

رشد اخلاقی کودکان و نوجوانان مهمترین بخش زندگی آن ها است و مدرسه، محل مناسبی است که پس از خانواده به عنوان جایگاهی که نخستین پایه های اخلاقی و شخصیت های رفتاری و اخلاقی فرد در آن شکل می گیرد، حائز اهمیت است و در این میان فرایند آموزش و برنامه های درسی موثر می باشند. جایگاه و شان اخلاق در مدرسه و به نحو عالم در نظام تربیت رسمی نقشی دو جانبه است. به این معنی که اخلاق در مدرسه و نظام تربیت هم نقش هدف را بر عهده دارد و هم از سویی دیگر نقش و شان ابزار موثر و کارامدی دارد (۱۳). از طرفی گران بهترین سرمایه و منبع اصلی که هر جامعه ای برای نیل به آرمان ها و اهداف آینده خود بدان نیاز دارد، نیروی سازنده فکری آن است (۱۴) و آموزش و پژوهش^۶ سازمانی است که می تواند این نیروهای سازنده را پرورش دهد (۱۵). ورزش و فعالیت بدنی نقش مهمی در سلامت جامعه ایفا می کند که در این راستا آموزش و پژوهش یکی از مهمترین سازمان های ترویج دهنده ورزش و اثرات آن در جامعه است و معلمان ورزش در خط مقدم این سازمان مسئولیت این امر خطیر را بر عهده دارند و به عنوان بخشی از این سیستم، نقشی اساسی و کلیدی در رسیدن به این مهم دارند (۱۶). اخلاق حرفه ای معلمان هنجارها، ارزش ها، اصول، قواعد، مقررات و استانداردهای حاکم بر حرفه معلمی است. اخلاق حرفه ای^۷ معلمان شامل داشتن دانش موضوعی، مهارت های ارتباطی، ثبات احساسی، مسئولیت پذیری و علاقه به کار است. معلمان ورزش مدارس نیز به عنوان افرادی که مسئولیت مهمی در تعلیم و تربیت بر عهده دارند باید از اصول اخلاق حرفه ای حرفه خود آگاهی

نبوده و موجب بروز ناهنجاری های اخلاقی در ورزش شده است (۳). از دیر باز مساله اخلاق و رفتارهای اخلاقی از دغدغه های اندیشه وران مختلف جهان بوده و پیرامون این امر نظریه پردازی کرده اند. تائیر گذاری و نفوذ اخلاق در عمق و جان انسان ها و برخورداری باورهای اخلاقی از ضمانت اجرای درونی و محدود نشدن اثر بخشی آن ها به زمان و مکانی خاص، باعث شده است تا بخشی از اندیشه وران رعایت اصول و ارزش های اخلاقی در همه ابعاد زندگی بشر را یکی از مهمترین راه های حفظ و ارتقای سلامت زندگی اجتنبای قلمداد کنند (۴).

تریبیت بدنه و ورزش هم از بعد قهرمانی و هم از بعد همگانی، قادر است در کنار شکل دادن به استعدادهای جسمانی، حرکتی، روانی و اجتماعی افراد جامعه، زمینه های لازم جهت غنای اخلاقی و فرهنگی را فراهم آورد (۵). در این زمینه باید گفت، بین ورزش و جامعه پیوندی قوی برقرار است و ورزش عاملی تعیین کننده در رشد فردی و جمعی جوامع است و ورزش هر جامعه ای همچون آئینه ای منعکس کننده خوبی ها و بدی های آن جامعه می باشد. با این تفاوت که ورزش آئینه ای است که در ضمن تاثیرگذاری می تواند از ارزش های جامعه نیز تاثیر پذیرد. به همین دلیل به هر میزان که جامعه ای از اصول جهان شمول یا فساد برخوردار باشد بازتاب آن را در رفتارهای ورزشی، اخلاقی یا غیراخلاقی ورزشکاران، معلمان^۳ مریبان، ورزش قهرمانی، محیط های سازمانی ورزش و به طور کلی جامعه ورزشی می توان مشاهده کرد. به رغم آن که ورزش این قابلیت را دارد تا در اکثر مقوله های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و علمی ایفاء نقش کند و در جهان کنونی کمتر پدیده ای را می توان یافت که از چنین ویژگی و قابلیتی برخوردار باشد، این پدیده جهانی امروزه با چالشی جدی روبرو است. چالشی که ارزش های اخلاقی و اجتماعی را هدف قرار داده و به راحتی نمی توان از کنار آن گذشت. عقلانیت ابزاری، استفاده ابزاری از ورزش، نیاز آفرینی، شیفتگی و الگوی مصرف، نمونه هایی از بهره برداری سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در میادین ورزشی است (۶).

اخلاق^۴ یکی از اساسی ترین نیازهای بشر می باشد. اخلاق در لغت جمع واژه خلق به معنی خوی ها است و اخلاقمند کردن انسان ها راه صلاح و فلاح جامعه است. علم اخلاق، دانش بررسی و ارزش گذاری بر خوی ها و رفتار آدمی است؛ که رفتارهای آدمی بر مبنای دو اصل توارث و تربیت در افراد جامعه شکل می گیرد. در فرایند اخلاقی چهار عنصر اساسی دخیل می باشد که عبارتند از: حساسیت اخلاقی، قضاوت اخلاقی، انگیزش اخلاقی و عمل اخلاقی^(۷). اخلاق و اصول اخلاقی به ترتیب از واژه های یونانی و رومی مشتق شده اند که بر آداب و رسوم، قواعد، موازین و ویژگی های مختص گروه های اجتماعی دلالت دارند^(۸). در واقع اخلاق، سازه جدا نپذیری از زندگی انسان است. فارغ از هر نژاد، فرهنگ، سیاست و طبقه اجتماعی، مسائل اخلاقی نقش مهمی در رفتار انسان ایفا می کنند. اخلاق یعنی این که برای دیگران نیز همانند خود اهمیت قائل شده و بین خوب و بد و درست و غلط نیز تمایز قائل شویم. هر چند مفهوم اخلاق، اغلب مفهومی، شناخته شده است، اما یکم،

داشته باشدند (۱۷). در آموزش و پرورش به دلیل اهداف معنوی و تربیتی، معلمان مهمترین عوامل اثرگذار در تعلیم و تربیت محسوب می‌شوند. معلمان تربیت بدنی نیز به عنوان جزئی تفکیک ناپذیر از مجموعه نیروی انسانی در آموزش و پرورش وظایف خطیری همچون ایجاد زمینه مناسب جهت ورود دانش آموزان^۸ به جامعه و فراگیری مهارت‌های زندگی اجتماعی در آنان، توسعه آمادگی جسمانی، ایجاد صفات اخلاقی و اجتماعی پسندیده، پر کردن صحیح اوقات فراغت و آموزش سبک زندگی سالم به دانش آموزان را به عهده دارند (۱۸).

رعایت اخلاق در سازمان‌های آموزشی یک اصل بدیهی در نظر گرفته می‌شود. تخطی از اصول و ارزش‌های اخلاقی و رواج رفتارهای غیر اخلاقی در سازمان‌های آموزشی نیاز مبرم سازمان مذکور به رعایت اخلاقیات را ضروری تر ساخته است. معلمان مهمترین عنصر در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و رسیدن مدرسه به اهداف آموزشی می‌باشد (۱۹). در واقع رعایت اخلاق و اخلاقیات در سازمان‌های آموزشی از الزامات سازمان می‌باشد (۲۰). بی‌شك یکی از گروه‌هایی که در تعمیم و ترویج اخلاق ورزش و ارتقاء ارزش‌های اخلاقی در جامعه نقش حیاتی را ایفا می‌کنند، معلمان ورزش و تربیت بدنی مدارس هستند. این قشر به عنوان اولین الگوهای ورزشی و تربیتی دانش آموزان زمینه ساز فرهنگ سازی اخلاق ورزشی^۹ در جامعه هستند. معلمان ورزش می‌توانند در آینده ورزش دانش آموزان نقش بسزایی داشته باشند. ورزش بویژه ورزش مدارس^{۱۰}، باعث توسعه ارزش‌هایی از قبیل احترام، مسولیت‌پذیری و عدالت در دانش آموزان می‌شود و هدف درس تربیت بدنی در مدارس هم مواردی از قبیل پرورش دانش آموزانی آگاه با گرایش به سمت سبک زندگی فعال، ایجاد فرصت‌هایی برای شناخت، توسعه اجتماعی و عاطفی و مسولیت‌پذیری در آنان است (۲۱). از آن جا که برای شکل‌گیری شخصیت انسان هیچ مکانی بهتر از مدرسه و محیط آموزش و پرورش نیست، آموزش اخلاقی وظیفه معلمان مدارس است و چون مدارس از جامعه جدا نشدنی هستند باید ترتیبی اتخاذ شود که آموزش‌های اخلاقی در برنامه‌های مدارس گنجانده شود (۲۲). از طرف دیگر مدارس به عنوان پایه و اساس نظام تعلیم و تربیت، مهمترین و اثر گذارترین وظیفه را بر دوش دارند. بنابراین بررسی آموزش اخلاق در مدارس می‌تواند به راههایی برای بهتر شدن این آموزش‌ها منتهی گردد. در بحث جایگاه آموزش برای پرورش اخلاق، به این نتیجه رسیده اند که هرگاه در جامعه ای به مقام معلم ارج نهاده شود و در راستای تربیت معلمان فرهیخته و با اخلاق گام برداشته شود، ارزش‌های اخلاقی به بهترین صورت در دانش آموز شکل می‌گیرد و این مطلوب ترین شیوه برای انتقال ارزش هاست (۲۳). معلم به عنوان الگوی با اخلاقی که در کلاس دارد نقش ایمان آفرینی را به طور عملی می‌تواند انتقال دهد. به این معنا که با عملکرد خوبی می‌تواند کودک را به باور برساند و از سوی دیگر برخی از اخلاقیات با آموزش قابل انتقال هستند. وقتی که معلم به بحث و گفتگو با کودک می‌پردازد و درباره خوبی‌ها و بدی‌ها، پیامدها و تأثیرات آن صحبت می‌کند، این گامی است در جهت ایجاد تصور و باور

اخلاقی در کودک. به عبارت دیگر نوعی ایمان آفرینی در کودک ایجاد می‌کند و آن جا که اصول اخلاقی را در عمل و کردار و گفتار خود به عنوان یک الگو به کودک نشان می‌دهد، در واقع نقش آموزشی را ایفا می‌کند. بنابراین باید بیان کرد که اولین و مهمترین گام در زمینه تربیت اخلاقی در دانش آموزان، معلمان مدارس هستند (۲۴) چرا که رسیدن به بهترین عملکرد در حرفه مدرسی برای اهداف متعالی انسان‌ساز، از مهمترین وظایف اخلاقی مدرسان است (۲۵).

توسعه تربیت بدنی و ورزش به عنوان زمینه ساز تامین و تربیت نیروی انسانی سالم و تدریست بخشی از برنامه‌های توسعه ملی به شمار می‌رود (۲۶). توسعه ورزش مدارس^{۱۱} در جهان امروزی یکی از راه کارهای ثمربخش جهت رسیدن به هدف‌های متعالی در ابعاد مختلف توسعه برای دولت مردان کشورهای پیشرفت‌هست (۲۷). درس تربیت بدنی نیز جزء لاینفک برنامه درسی مدارس کشور است و در برنامه هر سال دانش آموزان، جایگاهی را به خود اختصاص داده است؛ اما، این درس، جایگاه اصلی خود را در آموزش و پرورش کسب نکرده است (۲۸)، ولی نقش معلم تربیت بدنی و ورزش^{۱۲} در این زمینه می‌تواند بسیار مؤثر واقع شود. ورزش و تربیت بدنی، نه تنها پرورش جسم و تندرنستی است، بلکه به موازات آن نتایج تربیتی و اخلاقی بسیاری به دنبال خواهد داشت (۲۹).

جامعه ورزشی آموزش و پرورش را افرادی تشکیل می‌دهند که از نظام آموزشی کشور تاثیر پذیرفته و مدارس به عنوان نظام آموزشی می‌توانند در توسعه اخلاق و ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان نقش بسزایی داشته باشند. اگر مدارس و معلمان ورزش تهها در جهت توسعه دانش افراد بدون توجه به توسعه اخلاق و ارزش‌های اخلاقی فعالیت نمایند، کاری بسیار بیهوده نموده اند چرا که علم در دست افراد نالائق، بی‌مسئلیت و بی‌اخلاق شروع کننده فساد است و لازم است که در آموزش و پرورش و فعالیت‌های مدارس مانند ورزش مدارس به مسئله توسعه اخلاق و ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان تاکید شود. بنابراین جامعه معلمان ورزش در آموزش و پرورش نیز از این قاعده مستثنی نیستند و با توجه به حضور مدیران ورزشی، کارشناسان ورزشی، معلمان و دانش آموزان ورزشکار در مدارس در طول دوران تحصیل از این موضوع تاثیر می‌پذیرند و بهتر است که این تاثیر شناسایی و برای اثر بخش نمودن آن، طرحی تبیین شود تا به صورت جامع، تمامی مدارس از اثرات آن بهره مند گردد (۳۰).

پژوهشگران، در پژوهش خود به شناسایی مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای اساتید دروس عمومی تربیت بدنی پرداخت و آن را در پنج مؤلفه ارتباط با دانشجو، ارزش‌شناختی، ویژگی‌های شخصیتی، داشتن برنامه و به روز بودن و رشد و ارتقاء دانشجو دسته بندی کرد. رعایت اخلاق حرفه‌ای، تأثیر شگرفی بر نتایج عملکرد شغلی فرد و مجموعه دارد و بهره وری را به شدت افزایش می‌دهد، از طرفی ضعف اخلاق حرفه‌ای می‌تواند انرژی مجموعه را به انرژی منفی تبدیل و توان سازمان به جای صرف در مسیر دستیابی به هدف به سمت و سوی دیگر منحرف شود (۳۱).

جای ارزش‌های جوانی بر عملکرد اخلاقی و اخلاقیات در بافت (نسبتی فرهنگی) تأکید دارند (۳۴).

در برخی از مطالعات صورت گرفته محققان، تحقیقی با عنوان "اخلاق حرفه‌ای در آموزش عالی" و در بین اعضای امور دانشجویی دانشگاه جانز هاپکینز صورت گرفت؛ اخلاق حرفه‌ای را در سه بعد قانون مندی / نظراتی، موقعیتی و تجمعی با روش مقایسه‌ای مورد بررسی قرار دادند و نتیجه گرفته شد که ارزش‌ها و اخلاقیات شخصی و حرفه‌ای هر یک از اعضاء به تنهایی در محیط‌های دانشجویی کافی نبمی‌باشد و بایستی بر لزوم ایجاد چنین محیط‌های اخلاقی در آموزش عالی توجه بیشتری اختصاص یابد (۳۵).

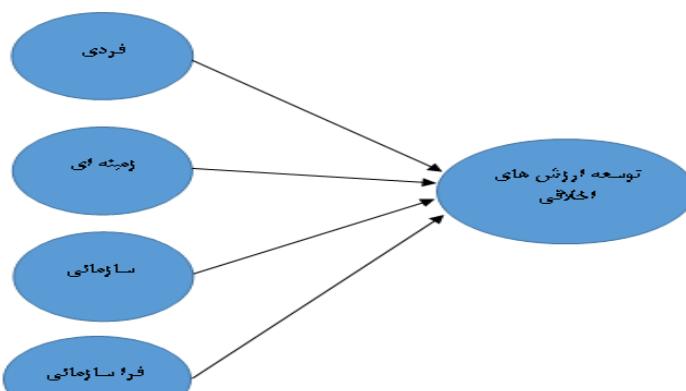
مرور پیشینه پژوهش موجود نشان می‌دهد که بحث توسعه اخلاق و ارزش‌های اخلاقی در بین معلمان ورزش و تربیت بدنی، علی‌رغم اهمیت بالای آن در جامعه و بیویژه آموزش و پرورش کمتر مورد توجه قرار گرفته است. توسعه اخلاق در ورزش مدارس به لحاظ این که معلمان تربیت بدنی و دانش آموزان ورزشکار فعل در ورزش مدارس هر کدام جزوی از افراد تشکیل دهنده جامعه ورزشی کشور خواهند بود، و با توجه به این که می‌توان از ورزش در جهت پیاده سازی اخلاق در جامعه آموزش و پرورش و جامعه ورزشی یک کشور بهره گرفت، اهمیت ضرورت انجام پژوهش را بر جسته می‌نماید. از نظر پژوهشگر چون مسئله توسعه اخلاق و ارزش‌های اخلاقی در بین معلمان ورزش در مدارس استان کرمانشاه بررسی نشده و پژوهشی در این مورد صورت نگرفته است، بنابراین محققان در پی شفاف سازی وضعیت توسعه اخلاق و ارزش‌های اخلاقی در بین معلمان ورزش در مدارس پرداختند. لذا، هدف پژوهش حاضر تحلیل رابطه توسعه اخلاق معلمان ورزش مدارس بر ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان (ارائه مدل) استان کرمانشاه می‌باشد.

برخی از محققین، جو حاکم بر مدرسه را عاملی مهم در ارتباط با هویت اخلاقی و اخلاقیات در دانش آموزان ذکر می‌کنند. به طوری که مطالعات صورت گرفته نیز جو اخلاقی مدارس را موثر بر رشد اخلاق دانش آموزان می‌دانند (۳۶).

محققان دیگری، در بحث جایگاه آموزش برای پرورش اخلاق، به این نتیجه رسیده که هرگاه در جامعه ای به مقام معلم ارج نهاده شود و در راستای تربیت معلمان فرهیخته و با اخلاق گام برداشته شود ارزش‌های اخلاقی به بهترین صورت و پایدار در دانش آموز شکل می‌گیرد و این مطلوب ترین شیوه برای انتقال ارزش هاست (۱۹).

در برخی از مطالعات صورت گرفته محققان، به بررسی عملکرد معلمان استرالیایی در آموزش ارزش‌های اخلاقی پرداختند. مطالعه آن‌ها نشان داد که مدارس به عنوان موسساتی برای آماده سازی کودکان در جنبه‌های فرهنگی و اخلاقی زندگی در اجتماع به شمار می‌روند و آموزش اخلاق باید بخشی از برنامه‌های آموزشی مدارس در سطح ملی و بین‌المللی باشد، چرا که نحوه عملکرد جوانان در اجتماع به نحوی آموزش آنان در مدرسه بستگی دارد. طبق نتایج به دست آمده از این پژوهش از بارزترین شیوه‌های آموزشی که توسط گروهی از معلمان استرالیایی برای آموزش اخلاق استفاده می‌شود، مشارکت کودکان در فعالیت‌های اخلاقی و تربیتی است که با دقت توسط شیوه‌های آموزشی برای انتقال ارزش‌های اخلاقی به آنان، به کار می‌رود (۳۳).

همچنین برخی دیگر از صاحبنظران، چگونگی رویکرد اخلاقی معلمان کلاس هشتم، همچنین آموزش اخلاق و پیشرفت اخلاقی کودکان در ترکیه و امریکا را بررسی کردند. هر دو کشور فرهنگ‌های مختلف، و تاریخی با نظام آموزشی سکولار دارند. پژوهش روی معلمان نه شهر از هر دو کشور انجام گرفت. نتایج نشان داد که معلمان ترکی بر ارزش‌های اجتماعی و ارزش‌های جوانی تأکید دارند و معلمان امریکایی به

نگاره ۱: مدل مفهومی پژوهش

- اکتشافی و به لحاظ جمع آوری داده‌ها به صورت میدانی و پیمایشی انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه معلمان ورزش استان کرمانشاه (معلمان ورزش آقا ۵۷۶ نفر (۵۴/۴۰ درصد) و معلمان ورزش خانم ۴۸۳ نفر (۴۵/۶۰ درصد) به تعداد کل ۱۰۵۹ نفر می‌باشند. به

روش
تحقیق حاضر به لحاظ هدف، کاربردی، به لحاظ نوع جستجوی داده‌ها، ترکیبی (كمی و كيفي)، به لحاظ روش تجزيه و تحليل داده‌ها، تحليلي

مخالفنم نمره ۱) استفاده شد. در تحقیق حاضر روایی صوری و محتوایی ابزار تحقیق، به تایید ده نفر از اساتید و خبرگان مدیریت ورزشی رسید و به منظور تعیین پایابی پرسش‌نامه، سازگاری درونی آن با کمک نرم‌افزار ایموس ضریب آلفای کرونباخ برای عوامل مختلف پرسش‌نامه ۰/۸۳ محاسبه شد. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری ایموس، مدل معادلات ساختاری و روش تحلیل عاملی تاییدی استفاده شده است.

یافته‌ها

بررسی توصیفی متغیرهای پژوهش در قالب میانگین و انحراف از معیار آن‌ها (جدول ۱). مطابق با جدول شماره ۱ متغیر فردی-رفتاری دارای بیشترین میانگین و متغیر فراسازمانی دارای کمترین میزان میانگین می‌باشد. رتبه بندی متغیرهای پژوهش بر اساس تجمعی ضرایب گویه‌های هر یک از متغیرها (جدول ۲).

لحاظ تحصیلات آقایان؛ ۱ نفر دارای مدرک دیپلم، ۱۰ نفر دارای مدرک کاردانی، ۲۹۲ نفر کارشناسی، ۲۶۰ نفر کارشناسی ارشد و ۱۳ نفر دکتری می‌باشند. تحصیلات خانم‌ها؛ ۱۲ نفر کاردانی، ۲۷۹ نفر کارشناسی، ۱۸۲ نفر کارشناسی ارشد و ۱۰ نفر دکتری می‌باشند. با توجه به حجم جامعه آماری روش نمونه‌گیری با استفاده از جدول مورگان و به صورت تصادفی بود.

بدین ترتیب که با ارسال پرسشنامه الکترونیکی و نامه همراه برای نمونه‌های پژوهش افراد علاقمند پرسشنامه را تکمیل نمودند، تعداد ۳۰۰ پرسشنامه، تکمیل و باز گردانده شد که بعد از حذف پرسشنامه‌های ناقص و مخدوش، تعداد ۲۸۵ پرسشنامه سالم در فرآیند تحلیل داده‌ها مورد استفاده قرار گرفت و همان به عنوان نمونه نهایی پژوهش حاضر از گرفته شد. جهت جمع آوری داده‌های مورد نیاز پژوهش در نظر پرسشنامه استاندارد ارزش‌های اخلاقی ۳۹ عبارتی در ۴ بعد (فردی-رفتاری استاندارد ارزش‌های اخلاقی ۳۹ عبارتی در ۴ بعد (فردی-رفتاری ۱۵ سوال، زمینه‌ای ۹ سوال، سازمانی ۱۳ سوال و فراسازمانی ۵ سوال) در مقیاس ۵ گزینه‌ای لیکرت (از کاملاً موافق نمره ۵ تا کاملاً

جدول ۱: بررسی میانگین و انحراف از معیار متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف از معیار
فردی-رفتاری	۳/۶۹	۰/۳۵۸
زمینه‌ای	۳/۵۴	۰/۴۱۲
سازمانی	۳/۳۱	۰/۵۱۱
فراسازمانی	۳/۷۲	۰/۶۲۱

جدول ۲: رتبه بندی شاخص‌های پژوهش

متغیر	ضریب	رتبه
فردی-رفتاری	۰/۶۸	۲
زمینه‌ای	۰/۶۵	۳
سازمانی	۰/۵۲	۴
فراسازمانی	۰/۷	۱

بررسی فرض نرمال بودن داده‌ها
برای بررسی فرض نرمال بودن متغیرهای مطالعه از آزمون کولموگروف-اسمیرنف تک نمونه‌ای (برای بررسی متغیرها به صورت تک تک) استفاده شده است؛ نتایج نشان دهنده آن است که فرض

بررسی فرض نرمال بودن داده‌ها

برای بررسی فرض نرمال بودن متغیرهای مطالعه از آزمون کولموگروف-اسمیرنف تک نمونه‌ای (برای بررسی متغیرها به صورت تک تک) استفاده شده است؛ نتایج نشان دهنده آن است که فرض

جدول ۳: نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنف برای بررسی پذیره نرمال بودن

متغیر	حجم نمونه	آماره آزمون	سطح معناداری	نرمال	نتیجه
فردی-رفتاری	۲۸۵	۰/۷۵۲	۰/۳۰۲	نرمال	تایید
زمینه‌ای	۲۸۵	۰/۳۶۲	۰/۴۵۲	نرمال	تایید
سازمانی	۲۸۵	۰/۳۰۱	۰/۲۵۳	نرمال	تایید
فراسازمانی	۲۸۵	۰/۴۰۱	۰/۳۰۲	نرمال	تایید

برآش مدل معادلات ساختاری چندین شاخص برآزندگی وجود دارد. در این پژوهش، از شاخص‌های کای اسکویر (X^2) به همراه معنی‌داری آن (P)، شاخص کای اسکویر بر درجه آزادی (X^2/df)، شاخص برآزندگی

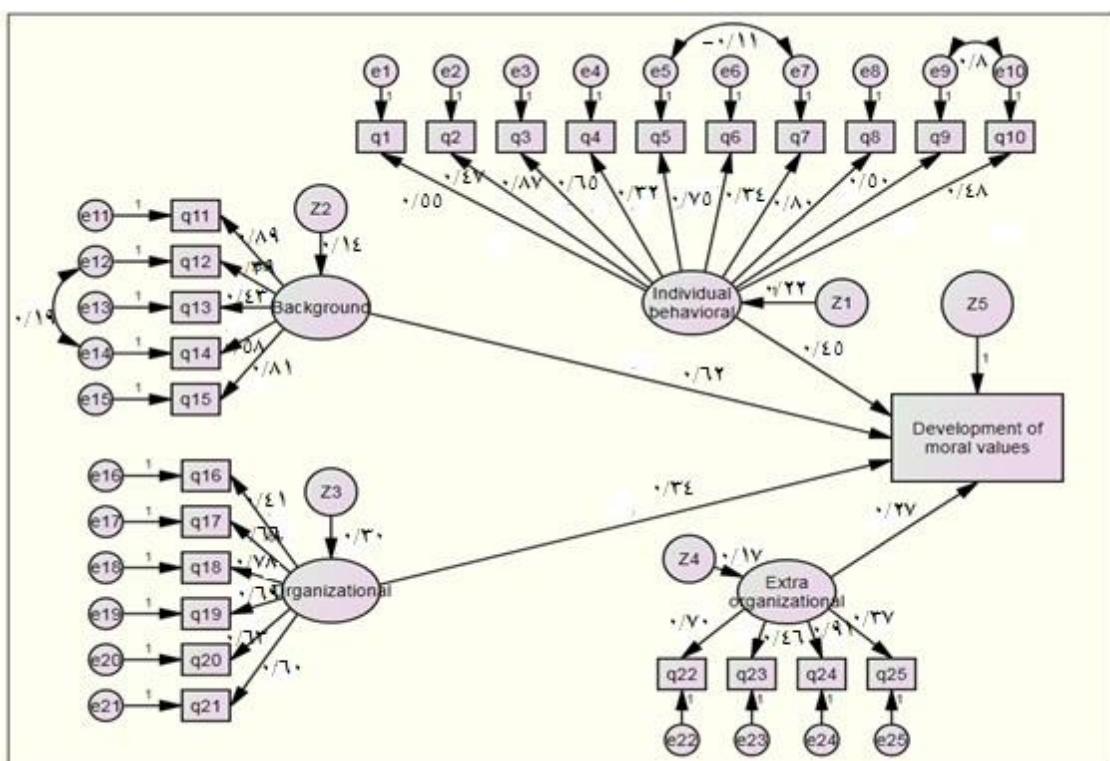
مطابق با جدول شماره ۳ کلیه متغیرها دارای فرض نرمال می‌باشد. در ادامه جهت بررسی رابطه بین متغیرهای پژوهش از تحلیل مسیر معادلات ساختاری در نرم افزار AMOS استفاده شده است. برای ارزیابی

شاخص‌های *GFI*, *CFI* و *NNFI* با لتر از ۰/۹۰ باشد، مقدار *RMSEA* کمتر از ۰/۰۸ و مقدار *RMR* کمتر از ۰/۰۵ باشد، برآش مدل مناسب و قابل قبول است. بر این اساس، با توجه به مقدار گزارش شده شاخص‌های برآزنده‌ی جدول ۴ مشاهده می‌شود که داده‌ها از لحاظ آماری با ساختار عاملی مدل معادلات ساختاری متغیرهای نهفته پژوهش سازگاری و تطابق دارند. بنابراین، مدل معادلات ساختاری پژوهش از برآش مناسب و قابل قبولی برخوردار است (نگاره ۲).

(*GFI*)، شاخص نرم نشده برآزنده‌ی (*NNFI*)، شاخص برآزنده‌ی (*CFI*)، فزاینده‌ی (*IFI*)، شاخص برآزنده‌ی تطبیقی (*CFI*)، ریشه میانگین مجدد خطای تخریب (*RMSEA*) و شاخص میانگین مجدد باقی مانده‌ها (*RMR*) برای ارزیابی برآزنده‌ی مدل معادلات ساختاری پژوهش استفاده شد. هم‌اکنون معیار دقیقی برای این شاخص‌ها وجود ندارد، اما دستور العمل کلی زیر در روش تحقیق مطرح شده است: اگر مقدار χ^2/df معنی‌دار نباشد، مقدار کای اسکوییر بر درجه آزادی کمتر از ۳ باشد، مقدار

جدول ۴: نتایج میزان انطباق مدل پژوهش با شاخص‌های برآزنده‌ی

علامت اختصاری	نام کامل شاخص برآش	مفهوم	معیار مطلوب	مقدار گزارش شده
χ^2/df	Root Mean Square Error of Approximation(RMSEA)	ریشه میانگین توان دوم خطای تقریب	۳ و کمتر	۲/۹۰
RMR	Chi-degree freedom	شاخص بهنجار نسبی	۰/۰۵	۰/۴۸
GFI	incremental fit index	شاخص برآش افزایشی	۰/۰۹	۰/۵۹
AGFI	Normed Fit Index	شاخص برآش نرمال شده	۰/۰۹	۰/۹۴
NFI	Goodness of fit	شاخص نیکویی برآش	۰/۰۹	۰/۹۳
NNFI	Adjusted Goodness of Fit	شاخص نیکویی برآش تعديل یافته	۰/۰۹	۰/۹۳
CFI	Comparative Fit Index	شاخص برآش مقایسه‌ای	۰/۰۹	۰/۹۴
RMSEA	Root Mean Square Error of Approximation(RMSEA)	ریشه میانگین توان دوم خطای تقریب	۰/۰۸	۰/۷۹

نگاره ۲: مدل نهایی در حالت استاندار

سازمانی بر توسعه ارزش‌های اخلاقی جامعه با ضریب تأثیر ۰/۳۴ و عوامل فراسازمانی بر توسعه ارزش‌های اخلاقی جامعه با ضریب تأثیر ۰/۲۷ تأثیر داشته است. بنابراین عوامل زمینه‌ای بر توسعه ارزش‌های اخلاقی جامعه با ضریب تأثیر ۰/۶۲، عوامل

نتایج مدل معادلات ساختاری نشان داد که عوامل فردی-رفتاری بر توسعه ارزش‌های اخلاقی جامعه با ضریب تأثیر ۰/۴۵، عوامل زمینه‌ای بر توسعه ارزش‌های اخلاقی جامعه با ضریب تأثیر ۰/۶۲، عوامل

کمترین اثرگذاری را داشته است (جدول ۵).

اخلاقی جامعه با ضریب تأثیر ۰/۶۲، بالاترین اثرگذاری و عوامل فراسازمانی بر توسعه ارزش‌های اخلاقی جامعه با ضریب تأثیر ۰/۲۷

جدول ۵: مسیر فرضیه‌ها همراه با نسبت‌های بحرانی و سطح معناداری

		مسیر فرضیه	مقدار بحرانی	سطح معناداری	ضریب تأثیر
توسعه ارزش‌های اخلاقی جامعه	<---	فردی-رفتاری	۱۷/۵۷۴	.۰/۰۰۱	.۰/۴۵
توسعه ارزش‌های اخلاقی جامعه	<---	زمینه‌ای	۱۲/۳۶۴	.۰/۰۰۱	.۰/۶۲
توسعه ارزش‌های اخلاقی جامعه	<---	سازمانی	۱۸/۳۲۰	.۰/۰۰۰	.۰/۲۴
توسعه ارزش‌های اخلاقی جامعه	<---	فرا سازمانی	۲۲/۰۰۴	.۰/۰۰۵	.۰/۲۷

مدرسه مانند مدرس، مدیر، برنامه درسی و آموزشی موجب رشد اخلاق حرفه‌ای می‌گردد. از دیگر نتایج حاصل از پژوهش، تاثیر عوامل سازمانی بر توسعه اخلاق معلمان ورزش مدارس با هدف ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان بود. می‌توان بیان کرد که الگو سازی فرهنگ مناسب در میان دانش آموزان در مدرسه، ایجاد قوانین و مقررات درست و تقویت ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان در مدرسه، تشکیل مرام نامه تشویق و جریمه مناسب و عادلانه در میان دانش آموزان در مدرسه، ایجاد فضا و روحیه جوانمردی و فتوت در میان دانش آموزان در مدرسه، پشتیبانی و همراهی های ارزشی و اخلاقی در میان دانش آموزان در مدرسه و ارتقاء سبک‌های مدیریتی^۴ مناسب با پژوهش روحی و روانی دانش آموزان از جمله عوامل ساختاری تاثیر گذار بر توسعه ویژگی‌های اخلاقی معلمان ورزش و تربیت بدنی با هدف ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان می‌باشد. نتایج حاصل از یافته‌های تحقیق با نتایج تحقیقات (۲۷)، که به بررسی عملکرد معلمان استرالیایی در آموزش ارزش‌های اخلاقی پرداختند و مطالعه آن‌ها نشان داد که مدارس به عنوان موسساتی برای آماده سازی کودکان در جنبه‌های فرهنگی و اخلاقی زندگی در اجتماع به شمار می‌روند و آموزش اخلاق باید بخشی از برنامه‌های آموزشی مدارس در سطح ملی و بین‌المللی باشد، چرا که نحوه عملکرد جوانان در اجتماع به نحوه آموزش آنان در مدرسه بستگی دارد، هم‌سو است. طبق نتایج به دست آمده از این پژوهش از بارزترین شیوه‌های آموزشی که توسط گروهی از معلمان استرالیایی برای آموزش اخلاق استفاده می‌شود، مشارکت کودکان در فعالیت‌های اخلاقی و تربیتی است که با دقت توسط شیوه‌های آموزشی برای انتقال ارزش‌های اخلاقی به آنان، به کار می‌رود. در نهایت نتایج حاصل از یافته‌های پژوهش نشان داد که عوامل فراسازمانی نیز به عنوان عوامل موثر بر توسعه اخلاق معلمان ورزش مدارس با هدف ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان تاثیر معنی داری داشت. در تبیین نتایج حاصل از این تاثیر بر توسعه اخلاق معلمان ورزش مدارس با هدف ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان می‌توان گفت که بهره برداری از شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی و کنترل اثرات آن‌ها بر ارزش‌های اخلاقی، مشخص کردن سیستم توسعه و ارزش‌های اخلاقی در ساختارهای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، ورزشی و سیاسی، شناساندن کلید و اثر اخلاق در همه سیستم‌ها و مکانیزم‌های جامعه و چاره‌اندیشی در ارتباط با کنترل فسادهای اخلاقی^۵ و

بحث

تحقیق حاضر با هدف تحلیل رابطه توسعه اخلاق معلمان ورزش مدارس بر ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان (ارائه مدل) انجام شد. نتایج حاصل از یافته‌های پژوهش نشان داد که عوامل (فردی-رفتاری، زمینه‌ای، سازمانی و فرا سازمانی) به عنوان عوامل موثر بر توسعه اخلاق معلمان ورزش مدارس با هدف ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان تاثیر معنی داری دارد، در تبیین نتایج حاصل از تاثیر عوامل فردی-رفتاری بر توسعه اخلاق معلمان ورزش مدارس با هدف ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان می‌توان گفت که تقویت کردن و ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان در مدرسه، ارزش قائل شدن و اعتماد به اهداف و آرمان دانش آموزان در مدرسه، دنبال کردن، توجه داشتن و بالا بردن ذهنیت مثبت دانش آموزان در مدرسه، اعتماد سازی و تقویت اصول اعتقادی-رفتاری تاثیر گذار بر توسعه ویژگی‌های اخلاقی و تعتماد بنفس در فعالیت‌های حرکتی مدارس در دانش آموزان از جمله عوامل فردی-رفتاری تاثیر گذار بر توسعه ویژگی‌های اخلاقی معلمان ورزش و تربیت بدنی با هدف ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان می‌باشد. نتایج حاصل از یافته‌های تحقیق با نتایج تحقیقات (۱۹)، که در بحث جایگاه آموزش برای پرورش اخلاق، به این نتیجه رسیده که هرگاه در جامعه ای به مقام معلم ارج نهاده شود و در راستای تربیت معلمان فرهیخته و با اخلاق گام برداشته شود ارزش‌های اخلاقی به بهترین صورت و پایدار در دانش آموز شکل می‌گیرد و این مطلوب ترین شیوه برای انتقال ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان بود. می‌توان اظهار داشت که میزان تاثیر والدین و بنیه اعتقدات و ارزش‌های اخلاقی آن‌ها، وجود اماکن مذهبی و الزامات دینی و مذهبی، وجود الگوهای اخلاقی^۶ و ارزشی مانند ورزشکاران، معلمان، هنرمندان و ... و وجود یک سیستم فرهنگی، اجتماعی، ورزشی، سیاسی یا اقتصادی از جمله عوامل زمینه‌ای تاثیر گذار بر توسعه ویژگی‌های اخلاقی معلمان ورزش و تربیت بدنی با هدف ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان می‌باشد. نتایج حاصل از یافته‌های تحقیق با نتایج تحقیقات (۳۰)، هم‌سو می‌باشد. مطابق با تحقیقات گزارش شده در این تحقیق در آموزش اخلاق حرفه‌ای به دانشجویان، قانون اخلاقی در سازمان، رهبری اخلاقی و حمایت مدیران تاثیر گذارند و عوامل آموزش در

نتیجه گیری

با توجه به نقش تأثیرگذار مدارس در توسعه ارزش‌های فرهنگی و اخلاقی دانش آموزان و همچنین تأکید بر منابع انسانی به عنوان مهمترین سرمایه مدارس در این تأثیرگذاری، بررسی عملکرد نیروی انسانی مدارس به ویژه معلمان ورزش و تربیت بدنبال دلیل نقش مهم آن‌ها در آموزش و اشاعه علم و دانش و همچنین تعليم و تربیت و ترویج و توسعه ارزش‌های اخلاقی در بین دانش آموزان، بسیار با اهمیت است و باید عوامل مهم و مورد توجه در رابطه با آن‌ها بیشتر مطالعه و بررسی شود. لذا توجه به نقش ورزش و محیط‌های ورزشی در توسعه اخلاق معلمان ورزش و تربیت بدنبال در مدارس و اهمیت و جایگاه منش و رفتار دانش آموزان، ایجاد یک نظام توسعه یافته از ارزش‌های اخلاقی و ترویج و پرورش آن در بین دانش آموزان مدارس، توجه به مسائل اقتصادی، سیاسی و فرهنگی معلمان ورزش و دانش آموزان در محیط‌های ورزشی مدارس و تلاش برای کاستن اثرات آن‌ها بر ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان و استفاده از فرصت‌های اجتماعی، مذهبی و قانونی در جامعه خارج از مدرسه و برگسته نمودن اثرات آن با هدف توسعه ارزش‌های اخلاقی در ورزش، اتخاذ و بکارگیری ساختار و سیاست‌های حامی توسعه اخلاق در ورزش دانش آموزی، بازنگری در نگرش معلمان ورزش مدارس و ماموریت ورزش مدارس با هدف توسعه ارزش‌های اخلاقی در ورزش دانش آموزی، تدوین سازوکارهایی در جهت بکارگیری معلمان ورزش بر اساس شایستگی‌های ورزشی در تیم‌های ورزش دانش آموزی و تقویت اعتماد سازمانی و سلامت اداری در ساختار ورزش دانش آموزی با هدف تأثیرگذاری بر جامعه ورزش دانش آموزی توصیه می‌شود.

ملاحظه‌های اخلاقی

موضوعات اخلاقی همچون؛ سرقت ادبی، رضایت آگاهانه؛ انتشار چندگانه و ... در پژوهش حاضر مورد توجه قرار گرفته‌اند.

سپاسگزاری

پژوهشگر بر خود لازم دارد که از کلیه مدیران، معلمان ورزش و دانش آموزان مدارس استان کرمانشاه که صمیمانه پژوهشگر را در انجام این پژوهش باری دادند، نهایت سپاس و قدردانی را به عمل آورد.

واژه نامه

1. Sport	ورزش
2. Sport behavior	رفتارهای ورزشی
3. Teachers	معلمان
4. Ethics	اخلاق
5. Ethical values	ارزش‌های اخلاقی
6. Education	آموزش و پرورش
7. Professional ethics	اخلاق حرفه‌ای
8. Students	دانش آموزان
9. Sport ethics	اخلاق ورزشی

مشکلات هنجری مطلوب از جمله عوامل فرا سازمانی تأثیرگذار بر توسعه ویژگی‌های اخلاقی معلمان ورزش و تربیت بدنبال با هدف ارتقاء ارزش‌های اخلاقی دانش آموزان می‌باشد. نتایج حاصل از یافته‌های تحقیق با نتایج تحقیقات (۳۱)، همسو می‌باشد. مطابق با یافته‌های این پژوهش، آموزش اخلاقی بر بهبود عملکرد اجتماعی و کاهش اختلافات رفتاری تأثیرگذار است و آموزش اصول اخلاقی به دو روش روایت گری و سخنرانی می‌تواند در ارتقای حساسیت اخلاقی موثر باشد. بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان بیان داشت که تربیت بدنبال ورزش، بخش مهمی از برنامه آموزشی مدرسه و فرایند تربیت و پرورش دانش آموزان را تشکیل می‌دهد و رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای از سوی معلمان ورزش، امری اساسی در کیفیت آموزش تلقی می‌گردد (۳۶). معلمان تربیت بدنبال ورزش، مسول رشد جسمی، عاطفی، شناختی و ذهنی دانش آموزان هستند و به انان کمک می‌کنند تا از نظر اجتماعی با جامعه سازگار شوند (۳۷). باید دانست که از جمله شاخص‌های فضایل اخلاقی که حرفه معلمی ایجاب می‌کند عبارت اند از: فروتنی و عمل به علم، دلسوزی، احترام، نقد پذیری، خود انتقادی، دوری از حسد، انصاف در داوری حرفه، استقلال فردی، پرورش عقل، صداقت، صبر و بردازی، تواضع علمی، راز داری و سعه صدر (۳۸) و نیز در مطالعات دیگری مهمترین مولفه‌های اخلاق حرفه‌ای معلمان ورزش را عقلانیت اخلاقی، رشد اخلاقی، اقتدار اخلاقی، نگرش، تعهد، پذیرش و انسجام دانسته اند (۳۹). پژوهش حاضر نیز همچون سایر مطالعات دارای محدودیت‌هایی بود که از مهمترین این محدودیت‌ها، مختص بودن نمونه در بخش کمی به معلمان ورزش و تربیت بدنبال استان کرمانشاه بود که تعمیم نتایج تحقیق را به معلمان مقاطع و شهرهای دیگر با مشکل مواجه می‌سازد. بنابراین پیشنهاد می‌شود تا در تحقیقات بعدی در این زمینه معلمان و دانش آموزان سایر مقاطع شهرهای دیگر نیز مدنظر قرار گیرند. بر اساس آنچه مورد بررسی قرار گرفت می‌توان پیشنهادات زیر را ارائه نمود:

- برگزاری کلاس‌های آموزشی در جهت تقویت نگرش‌ها و اعتقادات معلمان و دانش آموزان در جهت توسعه ارزش‌های اخلاقی
- بکارگیری معلمان با اخلاق جهت ترویج ارزش‌های اخلاقی در بین دانش آموزان
- پیاده سازی برنامه‌های اخلاقی مبتنی بر توسعه صفات ارزشی در بین معلمان و دانش آموزان در مدارس
- آموزش مهارت ایجاد شبکه به کارکنان و فراهم ساختن زمینه‌های لازم برای ایجاد شبکه توسط مدیریت سازمان
- تغییر باورها و نگرش‌های مسولین مدارس به سمت توجه به پاییندی به ارزش‌های اخلاقی در بین معلمان و دانش آموزان.

15. Ethics Corruption فساد اخلاقی

10. Schools	مدارس
11. Sport schools	ورزش مدارس
12. Physical Education Teacher	معلم تربیت بدنی
13. Ethical Patterns	الگوهای اخلاقی
14. Management Styles	سبک های مدیریتی

References

1. Shajie R, Kozhe Chian H, Ehsani M, Amiri M. (2012). The impact of Iranian individual, political, legal and economic environment on professional ethics of professional players. *Applied Research in Sport Management*; 8(3): 19-26. (In Persian).
2. Nedaei T, Alavi K. (2007) Exercise ethics with a fair game approach. *Theological Philosophical Research*; 2 (38): 89-112. (In Persian).
3. Farhadi Y. (1998). Ethics and sport. 1st Congress of Sports Psychology, National Olympic Committee of the Islamic Republic of Iran; 2(5):58-71. (In Persian).
4. Abdul Hamid F. (2022). Religious principles, presuppositions of professional ethics of teachers and faculty members of universities. *Ethical Research*; 19(12): 141-160. (In Persian).
5. Ghorbani MH, Amiri-Moghaddam M, Zareian H. (2019). Identification and formulation of a model of ethical values in Iranian sport. *Research on Educational Sport*; 7 (17): 277-304. (In Persian).
6. Boxill J. (2003). The ethics of competition. 1st ed. USA: Black well Publication.
7. Gholami K, Ebrahimi I. (2015). Providing and fitting an ethical sensitivity model and its relationship with caring teaching. *Ethics in Science & Technology*; 10(1): 85-94. (In Persian).
8. Fariba A, Mohammad Saleh A, Maryam J. (2022). Ethical teachings in the poetry of the Sassanid era. *Ethical Research*; 5(12): 27-52. (In Persian).
9. Keshtidar M, Jahangiri M, Rahimi M. (2010). The role of goal orientation and moral identity on predicting prosocial and antisocial moral functioning in football. *Journal of Sport Management*; 2(7): 5-23. (In Persian).
10. Beauchamp TL. (2005). The nature of applied ethics, in a companion to applied ethics. Blackwell Publishing; 59(11): 55-79.
11. Razzaghi ME, Mehrabi GH. (2016). Ethics in sport (concepts, challenges, solutions), 1st ed. Iran/Tehran: Neda Karavarin Publications. (In Persian).
12. Naderian Jahromi M. Fighting in sports. (2011). 1st ed. Iran/Tehran: Nisima Publication. (In Persian).
13. Mofidi F, Kafili-Moghadam S. (2011). A study of the efficiency of teaching ethics by Animation Films in promoting ethics for preschool students. *Journal of Psychological Research*; 4(15): 1-14. (In Persian).
14. Rezapour Y, KHeradmand T, Shahedi S. (2017). Effectiveness of moral intelligence on social performance and behavioral problems. *Ethics in Science and Technology*; 12 (4): 48-59. (In Persian).
15. Hamidi M, Memari ZH, Hamidi M. (2011). Dimensions of national coach performance evaluation of the country providing the measurement scale. *Journal of Sport Management and Motor Science Research*; 9 (2): 48-68. (In Persian).
16. Andam R, Asadi M. (2015). The relationship between job independence and stress of physical education teachers in Sabzevar. *Applied Research in Sports Management*; 4(12): 53-62. (In Persian).
17. Ayeni AJ. (2018). Teachers' professional ethics and instructional performance as correlates of students' academic performance in secondary schools in Owo Local Government, Ondo State, Nigeria. *Advances in Social Sciences Research Journal*; 5(8): 89-112.
18. Askarian M. (1997). Organization and management of education. 3rd ed. Iran/Tehran: Amirkabir. (In Persian).
19. Mohammad Haji M, Hadi P, Mohammad Z, Hossein M. (2021). Components of professional ethics of school principals: Synthesis research based on Roberts model. *Journal of Bioethics*; 11(36): 65-92. (In Persian).
20. Gholampour M, Pourshafei H, Farasatkhan M, Ayati M. (2021). Developing the moral code s of teachers in Islam: synthesis research based on the Roberts's model. *Int. J. Ethics Soc.*; 2(3): 24 – 36. (In Persian).
21. Bailey R, Armour K, Kirk D, Jess M, Pickup I, Sandford R, et al. (2009). The educational benefits claimed for physical education and school sport: an academic review. *Research Papers in Education*; 24(1): 1-27.
22. Sharifzadeh H. (1995). Ethical values in school curricula. *Institute of Humanities and Cultural Studies*; 9(1):192-211. (In Persian).
23. Afroz G. (1990). School and the transfer of values. *Journal of Psychology and Educational Sciences*; 10(5):161-189. (In Persian).
24. Karimi A. (1998). Stages of moral formation in the child with emphasis on developmental approaches. Tehran: Tarbiat Publications. (In Persian).
25. Masoumeh S, Mohammad T, Mohammad Taghi E. (2021). The role of emotional intelligence

- competencies in teachers' professional ethics with emphasis on Daniel Gelman's composite model. *Journal of Ethics*; 4(2): 147 – 189. (In Persian).
26. Shirzai P. (2013). The place of culture and sports. *Journal of Cultural and Social Studies of Khorasan*; 8(2): 28-52. (In Persian).
27. Jenkinson KA, Benson AC. (2009). Physical education, sport education and physical activity policies: Teacher knowledge and implementation in their Victorian state secondary school. *European Physical Education Review*; 15(3): 365-388.
28. Ramazani NR. (2009). Needs Assessment of Physical Education Curriculum in Primary Schools of the Country. *Journal of Research in Sport Science*; 5(16): 27-38. (In Persian).
29. Ghanbari Firouzabad AR, Amani A, Riehani M, Sardroodian M. (2020). Designing a Strategic Model for Student Sport Development. *Research on Educational Sport*; 8(20): 179-204. (In Persian).
30. Salimi S, Saburi R, Hoseini M. (2017). The effect of religious teachings and professional ethics on psychological well-being of health insurance staff of Ardabil province. 4th National Conference of Iranian Economics, Management And Culture, Ardebil. (In Persian).
31. Aldridge JM, Ala'i KG, Fraser BJ. (2016). Relationships between school climate and adolescent students' self-report of ethnic and moral identity. *Learning Environments Research*; 19(1): 1-15.
32. Johansson E, Brownlee J, Charlotte-Moore C, Boulton-Lewise G, Walker S, Ailwood J. (2011). Practices for teaching moral values in the early years: a call for A pedagogy of participation. *Education, Citizenship and Social Justice*; 6(2):109-124
33. Lepage P, Akar H, Temli Y, Sen D, Hasser N, Ivins I. (2011). Comparing teachers views on morality and moral education, a comparative study in Turkey and the United States. *Teaching and Teacher Education*; 2(27): 366-375.
34. Reybold L, Earle H, Mark D, Jimenez L. (2017). Professional integrity in higher education: a study of administrative staff ethics in student affairs. *Journal of College Student Development*; 49(2): 110- 124.
35. Aultman JM. (2018). A description of interprofessional ethics education in a United States college of pharmacy. *Pharmacy Education*;19(5): 18-25.
36. Batool S, Mehdi S, Hamid Z. (2021). Designing a professional ethics model for physical education teachers. *Journal of Ethics*; 11(12): 97 – 125. (In Persian).
37. Karacam A, Bulgurcuoğlu A, Sivrikaya K, Canlı U. (2020). The effect of physical education and sports teachers' ethic position on attitudes towards profession. *Ambient Science*; 7(1): 44-49.
38. Sina T, Vahideh M, Susan K. (2021). Philosophical analysis of educational transformation documents based on the professional ethical components of teachers and their educational implications. *Journal of Ethics*; 12(64): 89 – 125. (In Persian).
39. Mohammadzadeh N, Kashef M, Khodadadi MR. (2020). Designing a professional ethics model for physical education teachers in Iran. *Journal of Advanced Pharmacy Education & Research*; 10(S4): 165-172.